

Sakarya Meydan Muharebesi'nin
100. Yılı: 1921 Yılı'nın Askeri ve
Siyasi Gelişmeleri
Uluslararası Sempozyumu

11-12 Eylül 2021

PROGRAM

SEMPOZYUM KURULLARI / COMMITTEES OF THE SYMPOSIUM

Düzenleyen Kurumlar/ Organizing Institutions

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı
Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü
Haymana Belediye Başkanlığı

Düzenleme Kurulu / Organizing Committee

Prof. Dr. Adnan SOFUOĞLU (Atatürk Araştırma Merkezi Eski Başkanı)
Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN (Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü)
Özdemir TURGUT (Haymana Belediye Başkanı)
Gamze BERKTİN (Atatürk Araştırma Merkezi Başkan Yardımcısı)
Enver YURTDAŞ (Haymana Belediyesi Başkan Yardımcısı)
Prof. Dr. Neşe ÖZDEN (Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi)
Prof. Dr. Hakan UZUN (Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü)
Doç. Dr. Çağla Derya TAĞMAT (Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü)
Hüseyin TOSUN (ATAM Bilimsel Çalışmalar Müdürü)
Ferdî ÇAKMAK (Haymana Belediyesi Kültür İşleri Müdürlüğü Sosyal İşler Yöneticisi)
Aynur YAVUZ (Yüksek Kurum Uzmanı)
Erdem ÜNLEN (Yüksek Kurum Uzmanı)

Bilim Kurulu/ Scientific Committee

Prof. Dr. Adnan SOFUOĞLU (Atatürk Araştırma Merkezi Eski Başkanı)
Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal ARI (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Zehra ASLAN (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim Ethem ATNUR (Milli Savunma Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdal AYDOĞAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Halil BAL (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Tülay Alim BARAN (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Sıtkı BİLGİN (Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Tamara G. BOGDANOVA (Moskova Şehir Pedagoji Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet CANATAR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mesut ÇAPA (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mevlüt ÇELEBİ (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ÇOLAK (Samsun Üniversitesi)

- Prof. Dr. Yasemin DOĞANER (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mesut ERŞAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet HACISALİHOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Necdet HAYTA (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah İLGAZİ (Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Selami KILIÇ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Usama Abdul Rahman Numan Al-Duri (Head of the Dept. of History-College of Arts/University of Baghdad – IRAK)
Prof. Dr. Barış METİN (Uşak Üniversitesi)
Prof. Dr. Neşe ÖZDEN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Rahmi Deniz ÖZBAY (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer ÖZKAN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf SARINAY (TOBB Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Ali SATAN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep ŞKRIYEL (Novi Pazar Devlet Üniversitesi – SIRBİSTAN)
Prof. Dr. Mehmet TEMEL (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Prof. Dr. Stefano TRINCHESE (Univ. G.D'Annunzio Chieti Pescara – İTALYA)
Prof. Dr. Sadiye TUTSAK (Uşak Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer Osman UMAR (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Selçuk URAL (Kafkas Üniversitesi)
Prof. Dr. Hakan UZUN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Selma YEL (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Behçet Kemal YEŞİLBURSA (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Turan AKKOYUN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Doç. Dr. Liliana Elena BOŞCAN (University of Bucharest – ROMANYA)
Doç. Dr. Nurten ÇETİN (Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Hatice GÜZELMUMYAKMAZ (Bozok Üniversitesi)
Doç. Dr. Feyza KURNAZ ŞAHİN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Dr. Çağla Derya TAĞMAT (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Gültekin YILDIZ (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üye. Adem BAŞPINAR (Kırklareli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üye. Sedef BULUT (Ankara Üniversitesi)

11 EYLÜL / SEPTEMBER 11, CUMARTESİ / SATURDAY

AÇILIŞ

ARMADA GRANNOS THERMAL HOTEL KONGRE SALONU

BÜYÜK SALON / GRAND HALL

09.00 **Kayıt Kabul / Registration and Admission**10.00 **Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı /**
Moment of Silence and the National Anthem of Turkey10.05 - 10.40 **Açılış Konuşmaları / Opening Speeches**

Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN

Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü
Müdürü / Director of Ankara University Institute for
the History of Turkish Revolution

Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN

Atatürk Araştırma Merkezi Başkan V./
President of Atatürk Research Center

Özdemir TURGUT

Haymana Belediye Başkanı /
Mayor of Haymana

Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı
/ President of Atatürk Supreme Council for Culture,
Language and History

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

Ankara Üniversitesi Rektörü /
Rector of Ankara University

Muhammed GÜRBÜZ

Haymana Kaymakamı /
District Governor of Haymana

Vasip ŞAHİN

Ankara Valisi (Teşrifleri Halinde) / Governor of Ankara
(in case he graces us with his presence)

Mehmet Nuri ERSOY

T.C. Kültür ve Turizm Bakanı (Teşrifleri Halinde) /
Minister of Culture and Tourism of Turkey (in case he
graces us with his presence)10.40-10.50 **Ödül Töreni / Award Ceremony**10.50-11.00 **Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break**

11 EYLÜL / SEPTEMBER 11, CUMARTESİ / SATURDAY**BÜYÜK SALON / GRAND HALL****I. OTURUM / SESSION I****SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ'NİN 100. YILI VE HAYMANA'YA DAİR****Oturum Başkanı / Chairperson****Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN**

11.00-11.15	Prof. Dr. Ömer ÖZKAN	Akdeniz Üniversitesi
11.15-11.30	Abbas GÜÇLÜ	Gazeteci/Milliyet Gazetesi
11.30-11.45	Turan ERDOĞAN	Çine Kaymakamı
11.45-12.00	Dr. Selim ERDOĞAN	Doğa Koruma ve Milli Parklar Uzmanı, Yazar
12.00-12.15	Tartışma / Discussion	

12.15-13.30**Öğle Arası / Lunch Break**

11 EYLÜL / SEPTEMBER 11, CUMARTESİ / SATURDAY**BÜYÜK SALON / GRAND HALL****II. OTURUM / SESSION II****SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ'NİN 100. YILI VE HAYMANA'YA DAİR****Oturum Başkanı / Chairperson****Prof. Dr. Hale Fatma ŞİVGİN**

13.30-13.45	Prof. Dr. Orhan ÇEKER	Necmettin Erbakan Üniversitesi
13.45-14.00	Prof. Dr. Yüksel BAYRAKTAR	İstanbul Üniversitesi
14.00-14.15	Prof. Dr. Erol DURAN	Uşak Üniversitesi
14.15-14.30	Doç. Dr. Mete Kaan NAMAL	Akdeniz Üniversitesi
14.30-14.45	Tartışma / Discussion	

14.45-15.00**Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break**

11 EYLÜL / SEPTEMBER 11, CUMARTESİ / SATURDAY**BÜYÜK SALON / GRAND HALL****III. OTURUM / SESSION III****SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ VE HAYMANA TARİHİNDEN KESİTLER****Oturum Başkanı / Chairperson****Prof. Dr. Ahmet ALTINTAŞ**

15.00-15.15	Prof. Dr. Hale Fatma ŞIVGIN	Yeniden Diriliş: Sakarya Meydan Muharebesi'nin Yankıları
15.15-15.30	Prof. Dr. Nejla GÜNAY	Haymana'ya İskân Edilen Kafkas ve Rumeli Göçleri
15.30-15.45	Prof. Dr. Mehmet KARAYAMAN	CHP Parti Müfettiş Raporlarına Göre Haymana Kazasının Sosyo-Ekonomik Durumu (1935-1950)
15.45-16.00	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILINÇ	Cavit Binbaşıoğlu'nun Haymana Bölgesi Gezici Başöğretmenlik Yılları (1949-1953) ve Bu Dönemin Türk Eğitim Tarihine Etkileri
16.00-16.15	Tartışma / Discussion	

12 EYLÜL / SEPTEMBER 12, PAZAR / SUNDAY

SALON I / HALL I

IV. OTURUM / SESSION IV

MİLLİ MÜCADELE VE SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ

Oturum Başkanı / Chairperson

Prof. Dr. Mehmet KARAYAMAN

09.30-09.45	Öğr. Gör. Okan CEYLAN	Sakarya Meydan Muharebesi Öncesinde TBMM'de Savaş Ekonomisine Dair Tartışmalar: Tasarruf Tedbirleri ve Türkiye Kırsalındaki Üretim Faaliyetleri
09.45-10.00	Gizem MAGEMİZOĞLU BALCI	Sakarya Meydan Muharebesi'nden Büyük Taarruz'a: İstiklal Harbi'nin Finanse Edilmesi
10.00-10.15	Doç. Dr. Yücel YİĞİT	Komitacı ve İstihbaratçı Serkomiser Bulgar Sadık Sakarya Savaşı'nda
10.15-10.30	Prof. Dr. Zeki ÇEVİK	I. TBMM'de Sakarya Meydan Muharebesi'ne Katılanlara Verilen Ödüller: Görüşme ve Değerlendirmeler
10.30-10.45	Tartışma / Discussion	

10.45-11.00

Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break

12 EYLÜL / SEPTEMBER 12, PAZAR / SUNDAY

SALON II / HALL II

IV. OTURUM / SESSION IV

MİLLİ MÜCADELE VE SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ

Oturum Başkanı / Chairperson

Prof. Dr. Kemal YAKUT

09.30-09.45	Doç. Dr. Necdet AYSAL	Sakarya Zaferi'nin Birinci Yıldönümünde Komutanların Hâkimiyet-i Milliye Gazetesine Vermiş Oldukları Demeçler
09.45-10.00	Erdal KORKMAZ / Deniz KURT	Yeni Askerî Arşiv Belgeleri Işığında Tayyareci Vecihi Hürkuş'un Sakarya Meydan Muharebesi'ndeki Hava Harekât Görevlerinin Değerlendirilmesi
10.00-10.15	Prof. Dr. Ahmet ALTINTAŞ	Sakarya Zaferi'nden Afyonkarahisar (Güzelimdağı Muharebesi) Muharebesi'ne Giden Süreç
10.15-10.30	Prof. Dr. Şaban ORTAK	Sakarya Savaşı'nda Üstün Başarı Gösterenlerin TBMM Tarafından Ödüllendirilmesi
10.30-10.45	Tartışma / Discussion	

10.45-11.00

Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break

12 EYLÜL / SEPTEMBER 12, PAZAR / SUNDAY

SALON I / HALL I

V. OTURUM / SESSION V

SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ'NİN YANSIMALARI

Oturum Başkanı / Chairperson

Prof. Dr. Şaban ORTAK

11.00-11.15	Dr. Sevcan BAŞBOĞA ÖZEN	Anadolu Ajansı Bültenlerinde Sakarya Savaşı Öncesi Türk Yunan Mücadelesine Dair İç ve Dış Basından Haberler
11.15-11.30	Dr. Sinan KIYANÇ	Ankara Hükümeti'nin Askeri, Siyasi ve Diplomatik Başarılarının ABD Kamuoyunda Etkisi Üzerinde Bir Değerlendirme
11.30-11.45	Dr. Mustafa ÖZYÜREK	Fransa Basınında Sakarya Meydan Muharebesi ve Ankara İtilafnâmesi
11.45-12.00	Doç. Dr. Gürhan YELLİCE	Sakarya Savaşı ve Yunan Basını
12.00-12.15	Prof. Dr. Necdet HAYTA Dr. Öğr. Üyesi Hatice YILDIRIM	Sakarya Savaşı Sonrası Yunanistan'da Yaşanan Gelişmelerin Türk Basınına Yansımaları
12.15-12.30	Tartışma / Discussion	

12.30-13.30 Öğle Arası / Lunch Break

12 EYLÜL / SEPTEMBER 12, PAZAR / SUNDAY

SALON II / HALL II

V. OTURUM / SESSION V

MİLLİ MÜCADELE'YE DAİR DEĞERLENDİRMELER

Oturum Başkanı / Chairperson

Prof. Dr. Zeki ÇEVİK

11.00-11.15	Doç. Dr. Ali Ülvi ÖZDEMİR	Bilimsel Çalışmalarda Çokça Kullanılmayan Bazı Askeri Kaynaklarda Birinci İnönü Savaşı ve Sonuçları Hakkındaki Değerlendirmeler
11.15-11.30	Dr. Öğr. Üyesi Yaşar ÖZKANDAŞ	Başkumandanlık Kanunu'nun Kamuoyuna Yansımaları
11.30-11.45	Prof. Dr. Kemal YAKUT	Mütareke Dönemi'nde İttihâd-ı Anâsır ve Vatandaşlık Üzerine Tartışmalar
11.45-12.00	Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ	İstanbul'un Düşman İşgalinden Kurtuluşunun Mizah Basınına Yansımaları
12.00-12.15	Uzm. Kemal ÖZDEN	Talat Paşa, Milli Mücadele ve Mağdur Milletler Cemiyeti (Haziran 1919 - Mart 1921)
12.00-12.15	Tartışma / Discussion	

12.30-13.30

Öğle Arası / Lunch Break

SOSYAL PROGRAM**12 EYLÜL / SEPTEMBER 12, PAZAR / SUNDAY****SAAT: 13.30-18.00****HAYMANA GEZİSİ**

ADRES LİSTESİ / ADDRESS LIST

ADI SOYADI	GÖREV YAPTIĞI KURUM / E-POSTA ADRESİ
Mehmet Nuri ERSOY	T.C. Kültür ve Turizm Bakanı
Vasip ŞAHİN	Ankara Valisi
Muhammed GÜRBÜZ	Haymana Kaymakamı
Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR	Ankara Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı
Özdemir TURGUT	Haymana Belediye Başkanı
Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN	Atatürk Araştırma Merkezi Başkan V.
Prof. Dr. Adnan SOFUOĞLU	Atatürk Araştırma Merkezi Eski Başkanı
Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN	Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürü
Enver YURTDAŞ	Haymana Belediyesi Başkan Yardımcısı
Gamze BERKTİN	Atatürk Araştırma Merkezi Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. Hakan UZUN	Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü
Doç. Dr. Çağla Derya TAĞMAT	Ankara Üniversitesi
Ahmet ALTINTAŞ	Afyon Kocatepe Üniversitesi / aaltintas@aku.edu.tr
Necdet AYSAL	Ankara Üniversitesi / aysal@ankara.edu.tr
Gizem MAGEMİZOĞLU BALCI	Ankara Üniversitesi / gmagemiz@gmail.com
Yüksel BAYRAKTAR	İstanbul Üniversitesi
Okan CEYLAN	Ege Üniversitesi / okan.ceylan2235@gmail.com

ADRES LİSTESİ / ADRESS LIST

ADI SOYADI	GÖREV YAPTIĞI KURUM / E-POSTA ADRESİ
Ferdi ÇAKMAK	Haymana Belediyesi Kültür İşleri Müdürlüğü Sosyal İşler Yöneticisi
Orhan ÇEKER	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Zeki ÇEVİK	Balıkesir Üniversitesi / zcevik41@hotmail.com
Erol DURAN	Uşak Üniversitesi
Selim ERDOĞAN	Doğa Koruma ve Milli Parklar Uzmanı, Yazar
Turan ERDOĞAN	Çine Kaymakamı
Abbas GÜÇLÜ	Milliyet Gazetesi
Nejla GÜNAY	Gazi Üniversitesi / ngunay@gazi.edu.tr
Necdet HAYTA	Gazi Üniversitesi / nhayta@gazi.edu.tr
Hüseyin KALEMLİ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi / huseyinkalemligmail.com
Mehmet KARAYAMAN	Uşak Üniversitesi / mkarayaman@hotmail.com
Mustafa KILINÇ	Amasya Üniversitesi /sosyaltite@hotmail.com
Sinan KIYANÇ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/sinankiyanc@gmail.com
Erdal KORKMAZ	Hava Kuvvetleri Komutanlığı/e.korkmaz@hvkk.tsk.tr
Deniz KURT	Hava Kuvvetleri Komutanlığı/deniz.kurt@hvkk.tsk.tr
Mete Kaan NAMAL	Akdeniz Üniversitesi
Şaban ORTAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi / sortak@aku.edu.tr

ADRES LİSTESİ / ADDRESS LIST

ADI SOYADI	GÖREV YAPTIĞI KURUM / E-POSTA ADRESİ
Ali Ülvi ÖZDEMİR	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi / ulvi68@hotmail.com
Kemal ÖZDEN	T.C. Berlin Büyükelçiliği/oezdenk@yahoo.de
Sevcan BAŞBOĞA ÖZEN	İstanbul Arel Üniversitesi / sevcanbasboga@gmail.com
Ömer ÖZKAN	Akdeniz Üniversitesi
Yaşar ÖZKANDAŞ	Bingöl Üniversitesi / yozkandas@gmail.com
Mustafa ÖZYÜREK	İğdır Üniversitesi / mozyurek25@gmail.com
Hale Fatma ŞIVGIN	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / hale.sivgin@hbv.edu.tr
Hüseyin TOSUN	Atatürk Araştırma Merkezi Müdürü/ht0992@hotmail.com
Erdem ÜNLEN	Yüksek Kurum Uzmanı / e.unlen@atam.gov.tr
Kemal YAKUT	Anadolu Üniversitesi / kyakut@anadolu.edu.tr
Aynur YAVUZ	Yüksek Kurum Uzmanı / ayavuz@atam.gov.tr
Gürhan YELLİCE	Dokuz Eylül Üniversitesi / gyellice@hotmail.com
Hatice YILDIRIM	Hitit Üniversitesi / hatice_yildirim19@hotmail.com
Yücel YİĞİT	Polis Akademisi Başkanlığı / yigit21@hotmail.com

100th Anniversary of the **Battle of Sakarya:** International Symposium of **Military and Political Events in 1921**

11-12 September 2021

PROGRAM